

CVETJE

Z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik reda manjših bratov sv. Frančiška.

Vsebina 2. zvezka.

Šibe potresa reši nas, o Gospod!	33
Mejnarodni evharistični shod v Londonu. (Dalje).	39
Tretjeredni nagovori. 2.	44
Častitljiva Liliya od presv. Križanega, devica III. reda.	48
Vaje duhovnega življenja. II. Pogl. Kako moramo ceniti skromnost in spo- dobnost.	50
Duh tretjega reda sv. Frančiška. 2. Tretji red in beg pred duhom sveta.	51
Jožef Levičnik ž.	56
Ivanka Sinjska, daljmatinska tretjerednica. II. Iz mladih let.	58
Materam tretjerednicam, ki imajo sinove dijake, v prevdarek!	59
Oklic!	62
Priporočilo v molitev.	62
Zahvala za vslišano molitev.	63
Za kitajski misijon.	63
Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1909. Mesec februarij.	64

V GORICI
Narodna Tiskarna
1909.

Izhaja v prostih obrokih. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 1 K 50 h.
Naslov za naročila: „Cvetje“ frančiškanski samostan v Gorici.

Textuoi eulaliáni.

II. ¹⁾

Cantuo alterne.

Hor. carm. III. 9.

Dóneci gráto fia éino.
Neci uo alio potissio
Juvene brachióu dáiane
A ie cervíce, ie candide
Dí io rége di Persia
Éino mo beatissio.

Dóneci too di alia
Nóndumi mǎgi ardéina,
Nóndu po Chloë neéine
Lýdia, ha polyónyma,
Dí ia Rómána, ia Ília
Éino máa clárisia.

Nú mó regéne ia Thrácia,
Chloë, scienta ié cithará,
Docta di modoi, di dulciei;
Móo pro la moriénuro,
Si iei fátoi parcénirei
A ia puella superstita.

Máá torrène co mútue
Face Calaie, di Ornyto
Filio, orto da Thúrioi;
Duié pro lo moriénuro,
Si iei fátoi parcénirei
A io superstito puero.

Quere, si prisca rediénire
Venere, a jugo ahénee
Ja ióu díductóu cógénire,
Chloë ia fláva éscutiélire
Aci ie janua aperiélire
A ia rejecta, ia Lýdia?

Quamiqua lío pulchrissio
Éne di lúcide sidere,
To leviíssio di cortice,
Hadria iráto u io improbo,
Máa co too vívénuro!
Máa co to obiénuro!

Donec gratus eram tibi
nec quisquam potior brachia can-
didae

cervici juvenis dabat,
Persarum vigui rege beatior.

Donec non alia magis
arsisti neque erat Lydia post Chloen,
multi Lydia nominis,
Romana vigui clarior Iliā.

Me nunc Thressa Chloe regit,
dulcis docta modos et citharae
sciens,

pro qua non metuum mori,
si parcent animae fata superstiti.

Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornyti,
pro quo bis patiar mori,
si parcent puero fata superstiti.

Quid si prisca redit Venus
diductosque jugo cogit aeneo,
si flava excutitur Chloe
rejectaeque patet janua Lydiae?

Quamquam sidere pulchrior
ille est, tu levior cortice et improbo
iracundior Hadria,
tecum vivere amem, tecum obeam
libens.²⁾

¹⁾ V zadnjič podanih primerih so ostale neketere pomanjkljivosti glede znamenja dolžine. Tako bi morallo stati: Bétlehem me nam. Bethle-
hem me, pró noi ali (in pausa) pró nóoi nam. pró nói. Za lénuo je
brati seveda lénuo.

²⁾ Ta oda velja za eno najlepših Horacijevih pesmi. V izvirnem metru
je pač ni mogoče preložiti v evlalijo. Nekako sami od sebe so se nam

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVI. tečaj

V Gorici, 1909.

2. zvezek.

Šibe potresa reši nas, o Gospod!

Strašna nesreča je zadela ob koncu preteklega leta dve veliki mesti in mnogo manjših mestec in vasi v dveh sosednih deželah južne Italije, Kalabriji in Siciliji — kedo je, ki ne bi bil slišal ali bral tega ta mesec skoraj vsak dan? Tudi tisti, ki prebivajo pod našimi nogami na nasprotni strani zemlje, so to že izvedeli, hitro, kaker je le dandanašnji mogoče. V ponedeljek 28. decembra 1908 zjutraj pred polu šesto uro je bilo, ko je še blizu vse ležalo v svojih posteljah, kar se je zemlja stresla in morje je vskipelo in v malo trenutkih se je poderlo na eni strani morske ožine mej Sicilijo in Kalabrijo veliko trgovsko mesto Messina, na drugi strani glavno mesto Kalabrije, Régij ali Redžo z več drugimi manjšimi mesti — in do dvestotisoč ljudi je bilo pokopanih pod razvalinami. V trenutku je moralo brez števila duš nepripravljenih pred sodni stol božji. Brez števila drugih je ostalo pod razvalinami zapertih, ranjenih, polomljenih, ki so brez pomoči počasi vmirali v neizmernih bolečinah. Njih nesreča je bila za ta svet hujša ko onih, ki so bili mertvi prvi trenotek, preden so se mogli prav zavedeti, kaj se godi; ali ti so imeli priliko skesati se svojih grehov in rešiti svoje duše

za večno. Kateri so bili pa tako srečni, da so v splošni nesreči rešili svoje telesno življenje, ti so nastopili hudo pokoro na tem svetu. Več ali manj so zgubili svoje ljube ter ostali sami, mnogi na pol nagi, brez strehe, brez hrane, brez premoženja. In kedo bi se čudil, ko bere, da jih je mnogo tudi pamet zgubilo v tem strašnem polomu!

Pač velikega vsmiljenja vredni, ali vsaj potrebni ljudje! In, kar je nekaj veselega v tolikanj žalostni zgodbi, svet jim je tudi res izkazal svoje vsmiljenje. Že v prvi sili, ko nihče tamkajšnih ljudi ni vedel, kaj bi in kako bi, so mornarji neke ruske ladje, ki je bila po naključju v mesinskem pristanišču, z velikim junaštvom skušali rešiti, kar se je dalo, in tudi angleški so neki priskočili. Ko se je nesreča zvedela po svetu, pa se je od vseh strani hitelo pomagati, bodisi z denarjem, bodisi z blagom, zlasti hrano in obleko.

Naš dobrotljivi cesar je bil mej prvimi, ki so poslali obile darove, in dunajsko mesto je tudi ob tej priliki pokazalo svoje dobro srce. Vozne kuhinje dunajskega rešilnega društva dele še zdaj vsak dan mnogim tisočem mesinčanov, ki so bežali v Katanijo, dobro in zadostno hrano, ne glede na črno nehvaležnost, ki jo razodevajo nekateri italijanski časniki v svojem strupenem sovraštvu do naše vboge Avstrije. Pametni Italijani, kaker papež in kralj, so seveda hvaležni tako Dunaju, kaker drugim mestom in deželam. In kako ne bi bili? Saj znajo darovi, ki so se poslali od vseh strani in se še pošiljajo, do zdaj samo v denarju menda okoli 80 milijonov frankov. Pošilja se pa tudi hrana, obleka, les za začasna stanovanja, iz Amerike celo cele hiše, ki se bodo kar postavile na mestu. Veseliti se smemo, da se je pokazalo res veliko sočutje z nesrečnimi po vsem svetu, brez razločka narodnosti in vere.

In morda je bil mej drugimi tudi prav to namen previdnosti božje. Saj je bilo pač treba, jako treba nekako opomniti človeštvo, da smo vsi ljudje mej sabo bratje, da se nimajo prevzemati, kateri so močnejši, ne tlačiti in zatirati šibkejših, ne sovražiti eden drugega, ne posamezni, ne skupno narodi in države.

Ali ne le zoper bližnjega se sovražno vzdiguje dandanašnji človeška prevzetnost, narod zoper narod, država zoper državo, — „coelum ipsum petimus stultitia“, nebo samo naska-

kujemo v svoji neumnosti, kaker pravi stari rimski pesnik, nad Boga samega si upa človeški napuh, Bogu samemu odrekuje celo bitje in sebi prisvaja božanstvo.

„Noben Bog ni vstvaril človeka; človek se je sam naredil iz opice ali kake druge take ali podobne zverine. Noben Bog ni učil človeka staviti hiše, zidati mesta in gradove, pisati in brati, delati železnice in zrakoplove, telegrafe in gramofone. Vse to je človek sam iznašel. Sam je vkrotil narurne moči, sam jih vpregel v svoje stroje. Sam je prenovil obličje zemlje in prenavljal ga bo dalje in dalje. On je sam svoj Bog in tu na svoji zemlji hoče imeti svoja nebesa“. — Tako pridiga in prerokuje današnji „napredni“ svet; tako se napihuje prah in pepel.

In ne najmenj na Laškem.

Grozno je, kar se je delalo in kar se je pisalo in tiskalo prav v Mesini zadnje dni pred potresom.

V Mesini so že nekaj časa gospodarili antiklerikaljci in prav v nedeljo, ta dan pred potresom, so imeli zbor, ki se je zveršil z najsilovitšim napadom zoper vero.

Prav malo prej, za božični praznik, se je natisnilo v nekem časniku z imenom „Telefono“ nekako pesniško zasramovanje božične devetdnevnice, kaker so v navadi na Laškem, zasramovanje, v katerem se naravnost izziva „božje dete“ (*bambino* po laško), „naj pošlje vsem potres“. *) —

*) Rimski katoliški dnevnik „Corriere d'Italia“ je prinesel v svojem 5. letošajem številu (5. jan. 1909) naslednji dopis, ki stoji tu v prvotnem jeziku za tiste gospode, ki ga umejo.

Egregio sig. Direttore!

La prego di dar notizia nel suo giornale di questo particolare, per quanto esso sia veramente orribile.

Da qualche tempo Messina era in mano degli anticlericali, i quali, appunto la domenica precedente la terribile notte, tennero un comizio chiusosi con una riunione in cui fu votato il più violento ordine del giorno contro la religione. Io non voglio davvero trarre da questa circostanza alcuna conclusione; ma credo valga la pena di segnalare un'impressionante coincidenza.

Il giornale umoristico, „Il Telefono“, che si stampava a Messina e aveva carattere volgarmente antireligioso, pubblicò nel numero di Natale una brutta parodia della „Novena a Gesù Bambino“; e tra le altre strofe vi si leggeva questa:

*O bambinello mio
vero uomo, vero Dio,
per amor della tua croce
fa sentir la nostra voce,
tu che sai che non sei ignoto
manda a tutti un terremoto!*

Grozovito bogokletstvo je bilo vslišano. Potres je prišel, preden je minilo tri dni — in sicer potres, o kakeršnem do zdaj ni bilo brati v zgodovini. Kedo bi se tu ne spomnil besed sv. Pavla (ad Gal. 6, 7): „Nolite errare, Deus non irridetur! — Ne molite se, Bog se ne da zasmehovati!“ —

Ali kaj se „napredni“ svet dandanašnji meni za sv. Pavla in njegove nauke!

„To je preprosta „coincidenza“, naključje, da se je v Mesini klical potres „na vse“ in je v treh dneh v resnici prišel in „vse“ poderl in pobil. To so storile slepe natorne moči po svojih nespremenljivih zakonih. Mesina je stala na takih tleh, da je imela že mnogo potresov, jako hudega leta 1783. Vender so ljudje brez ozira na to, lehkomišljeni kaker so, zidali, kaker ni bilo primerno za tak kraj; zato je čisto naturno, da jim je tako nenavadno močan potres porušil preslabo zidovje. Za to ni bilo treba nobenega „bambina“ in nobenega boga. — Pa kakšen bog bi tudi bil to, bog, ki bi tako neumno podiral sam svoje templje in tako nevsmiljeno pobijal vse vprek verne in neverne, grešnike in nedolžnike! Recimo, da bi bili, kar je bilo odraslih, vsi sami grešniki; otroci, ki „še niso vedeli, kaj je desno in kaj je levo“, kaj so oni grešili? Ke bi res kje bil vaš „ljubi Bog“, vsaj teh ne bi bil pobil, ne bi bil pustil pobijati!“

Kaj naj odgovorimo na tako bogokletno modrovanje nevernega sveta mi, ki verujemo v Boga, starega, kerščanskega, pravičnega Boga?

Il ripensare oggi a questi versi desta raccapriccio. E non aggiungerò commenti.

Dev.mo

Sac. VINCENZO CAUDO

Direttore della Scintilla di Messina
ricoverato a Catania.

Redakcija je dostavila naslednje:

Abbiamo pubblicato così come ci è pervenuta questa impressionante lettera. E noteremo che anche un giornale umoristico romano commentava testè la terribile sventura di Reggio con parole e riflessioni di un cinismo ributtante.

Ta „giornale umoristico romano“ je najberž znani »Asino«, ki ga izdaja beneško-slovenski poitalijančanec Podreka. Rimski tjednik »L'Araldo Cattolico“ ima v letošnjem 3. številu, uvodni članek pod naslovom „Infamia!“ zoper imenovani „oslovski“ list in neko podobo, ki jo je te dni prinesel pod napisom: »Il Dio dei preti e la sua giustizia“. Tu vidimo, kako italijanski brezbožniki tudi to žalostno priliko izrabljajo, da vgrabijo ljudstvu edino tolažbo, ki jo ima. Kam pride „avita coltura“ po tem potu, je jasno.

Najprej, nedolžni otroci, ki so zgubili življenje tako nenadoma, ali niso zdaj srečniši, kakor bi bili na tem svetu? Ali jim ni izkazal Bog največe dobrote, ko jih je pokiical k sebi v nebesa? Iz koliko težav tega življenja, iz koliko nevarnosti večnega pogubljenja je rešen vsak tak otrok! „Vgrabljen je, da ne bi hudobija popačila njegovega uma, ali zvijača preslepila njegovo dušo. Zgodaj je končal, pa izpolnil mnogo časa; dopadla je namreč Gospodu njegova duša, zato jo je hitel izpeljati izmeij hudobij“ (Modr. 4, 11, 13. 14), in kolikih hudobij!

Nadalje je res, da so se v Mesini tudi vse cerkve poderle, mej njimi umetniško znamenita velika cerkev, ki je stala menda 700 let, ravno tako cerkve v Regiju in po drugih malih mestih. Kako da je Bog to dopustil, mi sicer ne vemo; ali to se sliši, da po Laškem cerkve le preveč prazne stoje in takih Bog ne potrebuje. Marisiketera znamenitiša tudi sploh ne služi tolikanj v božjo čast, koliker ko „monumento nazionale“ človeškemu napuhu in narodni bahariji. Kedo bi se čudil, ako Bog take cerkve prepusti slepim in sirovim naturnim močem! *)

*) Duhovnik Vincencij Kauda je poslal v „Curriere d'Italia“ še drugo pismo, kjer je jasno povedano, zakaj je potres poderl tudi vse cerkve v Mesini in pobil večino zlasti mlajših in zmožniših duhovnikov. On piše tako:

„Strašna nesreča, ki je porušila Mesino, se je slutila in napovedovala. Bogokletstvo, brezbožna šola, razuzdanost in zlasti hudobni časniki, ki so napadali vse, kar je najbolj svetega, vse to je pripravilo verno Mesino v objokovanja vredno stanje. In jaz mislim, da bolj ko brezbožnost hudobnih je izzvala jezo božjo objokovanja vredna nemarnost katoličanov. „Telefono“, ki se je tiskal v 25 tisoč izvodih, je vse bralo, tudi duhovniki, gospe in gospodične, z izgovorom šaljivosti, dasiravno je prinašal najnesramniša bogokletstva proti Bogu in Materi božji. Pogostoma je tiskal odperla pisma Bogu Očetu, ki so bila polna zasramovanja in zasmehovanja Boga samega. Objavil je tudi neko pesem zoper brezmadežno, ki je bila nekaj gnjusno grozovitega. In vendar ni vgovarjal nihče od kat. strani, dasi se je pisalo večkrat in tiskalo: „Bojimo se kake šibe božje!“ — In prišla je in strašna je bila. „A santuario meo incipite, pri mojem svetišču začnite“ pravi Gospod (Ezek. 9, 6). In perve so pale cerkve, katerih ni ostal kamen na kamenu. In duhovniki? Poginili so vsi najmlajši in sploh najbolj goreči. Od vseh, ki jih je posvetil mons. D' Arigo, kar jih je bilo v Messini, se je rešil en sam. Kateri so ostali živi? Skoraj edino najstariši, ki niso za delo, slepi in nevedni. To je druga kazen božja, morda stražnejša od perve. Tisti, ki je tožil duhovščino, da je ni bilo v trenotku nesreče, bi bil moral pomisliti mej tisoč drugimi rečmi, tudi to: tisti, ki bi bili mogli pomagati, so bili mrtvi. — In, kakor sem že omenil v svojem prejšnjem pismu, 26. (prav menda 27.) decembra 1908 je bil po prizadevanju antiklerikalnega krožka Giordano Bruno v Mesini shod, na kate-

To so seveda res „slepe in sirove“ moči in vničujejo brez namena; ali vprašanje je, od kod pa so te moči? Ali so same od sebe? To ni mogoče. Ali od nature? Kaj pa je to, natura? In od kod je vzela natura te moči? Ali jih je sama naredila? Od kod je pa dobila moč za to? Mi imenujemo naturo skupnost vsega stvarinskega sveta. Ta skupnost pa si sama ni mogla dati moči, ki jih ni imela, ker nihče ne more dati, česar nima. Kaker si človek ne more sam dati svojega življenja, tako si tudi natura ni mogla sama dati svojih moči.

Naša vera in ob enem „naša svobodna misel“ je torej ta, ki jo uči kerščanski nauk: „Bog je vstvaril nebo in zemljo in vse, kar je“, tudi vse razne narurne moči. Vse te moči so torej v božji oblasti. Nobena ne more ničesar, kar Bog noče. Le človeku je Bog dal na tem svetu pamet in prosto voljo; zato more človek in le človek storiti tudi, kar Bog noče, kar je proti božji volji, in to je greh.

Potres delajo seveda narurne moči, ki se gibljejo v skorji naše zemlje, in gotovo ni vsaki potres šiba božja, ker ne stori vsaki škode; v kakem oziru more celo koristiti. Ali tak potres, kaker je bil mesinski, ni mogoče imenovati drugači, kaker ga je imenoval, ako smo prav brali v časnikih, sam kralj italijanski v svojem prvem telegramu z mesta nesreče na ministerstvo v Rim: „šiba, šiba božja!“

Gotovo! Kaj Bog, vsegavedni, ni vedel, kaj se je imelo zgoditi? Ali pa vsegamogočni ni mogel odverniti, kar ne bi bilo po njegovi volji? Ako je bilo pa po njegovi volji, kaj je bilo drugzega ko šiba, kazen božja? — Ali vsem kazen? Ne vsem, temuč le tistim, ki so jo zaslužili. — Kaj je misliti o nedolžnih otrocih, ki jih je potres spravil na oni svet, smo že povedali. Pa tudi mej odraslimi jih je bilo gotovo nekaj, ki niso zaslužili kazni. In vendar je tudi nje zadela. Zakaj? to za vsakega posebe le Bog sam ve; sploh pa moramo misliti na to, kar pravi o takih primerih sveto pismo. V skrivnem razodénju govori Bog sam (3, 19): „Jaz, ketere ljubim, zavračam in kaznujem“ — in v listu do Hebrejcev piše sv. Pavelj (12,

rem je bil sprejet dnevni red, ki zahteva zatertje vere v Mesini. Naslednji dan je bila Mesina poderta.

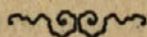
V Kataniji, januarja 1909.

Duh. Vincencij Kaudo.

6): „Koger namreč ljubi Gospod, tega kaznuje, biča pa vsakega sinu, ki ga sprejme“. — Spomnimo se tudi na starega Tobija, ki mu je rekel angelj Rafaelj (12, 13): „Ker si bil ljub Bogu, je bilo treba, da te je skušnjava skusila“. Spomnimo se posebno tudi pravičnega Joba, ki je v najhujših skušnjah Bogu zvesi ostal. In naposled, ali ni moral terpeti Kristus in tako vniti v svojo slavo? (Luk. 24, 26).

Nikaker torej ne obsojajmo Mesincev in Kalabrezov, kaker bi bili vsi zaslužili tako hudo šibo. Mnogim je bila morda le poskušnja zvestobe in prilika k zasluženju z udanostjo v terpljenju in britkosti, ali tudi z dejanskim izkazovanjem ljubezni do bližnjega. Poslednja prilika je dana seveda tudi neposredno ne prizadetim, in ne le Italijanom, temu č vsemu človeštvu, ki je to priliko tudi, kaker smo že povedali, res ko tako sprejelo, česar se smemo po pravici veseliti.

Pri tem vendar ne smemo pozabiti, da je mesinski potres gotovo tudi jako resen opomin vsem, ki se podobno vzdigujejo zoper Boga in njegovo cerkev, kaker je znano o mesinskih nevernikih. In takih ljudi je, žal! že tudi po naših krajih, žal! celo v središču naše slovenske domovine. Zato moramo reči h sklepu: Ljubljana, tudi ti stojiš na šibkih tleh! Varuj se! Deus non irridetur! —

Mejnarodni evharistični shod v Londonu.

P. A. G.

(Dalje.)

Še le drugi večer ob osmi uri je imel kardinalj legat svoj slovesni vhod v praznično opravljeno veliko cerkev katoliške nadškofije londonske. Cerkev je bila polna do zadnjega prostorčka in pred cerkvijo in v sosednih ulicah se je terlo ljudstva nepregledna množica. Pri velikih vratih cerkvenih je sprejel legata nadškof westminsterski. Po obredu mu je dal poljubiti križanega ter ga je spremil mej petjem latinskega pred-

peva: „Glej veliki duhovnik“ v svetišče, v bleščeči zbor že pričujočih kardinalov, primatov, nadškofov, škofov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov iz vseh krajev sveta. Globoko spoštovanje in priserčno veselje je napolnilo vse, ko se je na to bralo pismo papežev izrazujoče in opravičujoče poslanje legata, ko je po tem ta v slovesnem latinskem govoru kongres odperl in ko je nato nadškof westminsterski legata slovesno pozdravil.

„Po pravici“, pravi papež v svojem pismu, „se je sklenilo, da naj se snide ta kongres v glavnem mestu tistega kraljestva, keterega ne najmanjša slava je, da vsem državljanom enako prostost daje, in keterega oblasti in postavam je toliko stisočev katoličanov pokorno v zavednosti svojih dolžnosti“.

Legat je to misel razplel v navdušeno hvalo gostoljubnosti obljubljenega kongresu:

„In da s tem začnem, kar nam gre najprej do živega, zbrali smo se v posebno gostoljubni deželi, ki jo je Bog v teku stoletji z izrednimi dobrotami obsul, v deželi, ketere prebivalstvo je hotel nekedaj papež velikega imena raji z imenom Angeli ko Angleži počastiti. Če so pozneje nastopili obžalovanja vredni razpori, so jih vgodniši časi spremenili v prizadevanja za mir in spravo. In zdaj, vpervič čez stoletja, so se odperla vrata Angleške kardinalu, ki je prišel ko papežev legat, odperla celim množicam cerkvenih knezev, škofov in duhovnikov vseh raznih narodov. O čudovita pota božje previdnosti, ki nas je tako ljubezni polno pripeljala v to mesto! O v resnici bliščeč dokaz neskončne dobrote, ki nas raztresene zopet vkup vodi; posebno hvalo smo dolžni večnemu Bogu za to dobroto. Ti pa, vzvišeni narod, ki nas sprejemlješ z razpertimi rokami, ki nas varuješ z najplemenitišim gostoljubjem, sprejmi zagotovljenje naše serčne hvaležnosti. K njemu, keterega modremu vodstvu je izročena osoda tvojega kraljestva, naj se vzdiguje naše vdano češčenje; potem naj bo državnikom, ki vodijo tvoje zadeve, izražena naša zahvala. Naj bi mogla naša tukajšna pričujočnost kaj pripomoči k zadobljenju tistega kerščanskega miru, ki je v njem obseženo vse, kar želiš“.

Poslednjo misel je razpletal legat še nadalje z ozirom na pismo papežev, na bližanje Angleške k papeštvu, na pomembo svetega rešnega telesa za vse čeznatorno in zlasti cerkveno

življenje, na njegovo nevsehljivo življenjsko moč, na dobrote, ki so iz nje nekedaj tekle Angliji, na spričevala srednjega veka za vero na resnično pričujočnost, na velikanski razvitek angleškega svetovnega kraljestva in katoličane, raztresene v vseh delih sveta in vseh pasovih zemlje, ki jim skupni oče vseh popošilja svoj blagoslov. Vse to združeno daje pravico k upanju, da se bo sveto rešno telo tudi za Anglijo zopet izkazalo ko vir blagoslova.

Vsaki prvih treh dni se je začela delavnost kongresa sè slovesno veliko mašo v škofijski cerkvi. Po tem so bile dopoldne od polu enajstih do polu ene, popoldne od polu trih do petih ob enem v treh velikih dvoranh obravnave o tvarinah in vprašanjih sv. rešnega telesa. Zvečer ob osmi uri je bil v največem zbirališču londonskem, Albert Hall, splošni shod.

V cerkvi so se sveti obredi veršili z največo natančnostjo. Pri tem se je mislilo tudi na razne narodnosti in njih umetnost. Pri veliki maši v četrtek, ki jo je imel pariški nadškof, so se pele francoske skladbe; v petek je imel veliko mašo nadškof utrechtski in pele so se nemške skladbe. V soboto je bila velika maša po gerškem obredu; opravljal jo je arhimandrit Arzenij Atijeh; asistirali so avguštinci iz Carigrada; evangelij je pel princ Maksimilijan Saksonski in angleški cerkveni pevski zbor je pel gerške cerkvene pesmi.

V nedeljo je imel veliko mašo kardinalj-legat sam in pele so se skladbe italijanskih umetnikov.

V odsekih je bilo skozi tri dni 37 raznih govorov, mej njimi mnoga znanstvena dela stanovitne vrednosti. Mi omenimo tukaj le enega, ki ga je imel princ Maksimilijan Saksonski o nauku sv. Janeza Zlatoustega o presvetem rešnem telesu in sicer v četrtek v tretjem (francoskem) odseku v francoskem jeziku, v petek v prvem angleškem odseku v angleškem jeziku.

Ker so bili odseki za take bolj znanstvene obravnave trije, dva angleška in eden francoski, je očitno, da ni mogel vsaki vseh se vdeležiti, ker so namreč vsi trije ob enem zborovali. Gostje iz ne-angleških krajev so se zbirali najbolj v francoskem odseku, ker jim je bil seveda francoski jezik bolj znan in lažje razumljiv ko angleški. Vsi pa so bili pri večernih shodih v Albert Hallu in to so bili v resnici bliščeči shodi, ki

so morali povzdigniti serca do najvišjega navdušenja. Angleški katoličani so se veselili skupaj s svojimi gosti, da so po 300 letnem boju pridobili svoji katoliški veri prostost in spoštovanje, da ni več prepovedana pokorščina do papeža, niti sv. maša in vera v resnično pričujočnost Kristusovo v svetem rešnem telesu. K temu je čestital Angležem berž prvi večer, v četeritek, škof namurski, predsednik stanovitnega odbora za evharistične kongrese. Z grabečo zgovornostjo je to čestitko nadalje razplel pomožni škof nadškofa kambrejskega, ki je pripel na njo prvi sklep kongresa, ki je bil ta:

„Udje 19. mejnarodnega evharističnega kongresa se zavežejo, se vsemi sredstvi, ki so v njih oblasti, odkritoserčno, temeljito in kar se da delavno pobožnost do presvetega rešnega telesa razširjevati. Sklenejo v zakramentu pričujočega zveličarja za voditelja, zgled in variha svojega gorečega verskega življenja in svojega nevtrudljivega, splošnega apostoljstva izvoliti“.

Ta sklep sta priporočala nato nadškof meljberski iz Avstralije in škof montrealjski iz Kanade v Severni Ameriki. S kratkimi besedami je potem napovedal nadškof vestminsterski še drugi sklep, ki ga je prebral in v kratkem navdušenem govoru priporočil vojvoda Norfoški. To je bil ta:

„19. mejnarodni evharistični shod zaterjuje stanovitno zvestobo vseh svojih udov proti svetemu rimskemu sedežu in svojo voljo v vseh rečeh se ravnati po naročilih sv. očeta“.

V petek večer v Albert Hallu ni bilo govorov; velikanski prostor je bil spremenjen v sprejemno dvorano. Legat z ostalimi kardinali je prišel ob osmi uri, da sprejme pozdrave in poklone posameznih. Okoli 25 tisoč oseb je poklanjajoč se in pozdravljajoč ga ta večer šlo mimo njega. Mnogi izmed najimenitnejših gostov v svojih stanovskih opravah so ostali med tem v dvorani v prijaznih pogovorih.

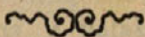
V soboto so imeli pa otroci londonski svoj praznik. Po veliki maši v gerškem obredu so se zbirali na raznih krajih neizmerne mesta učenci katoliških župnij pod vodstvom svojih duhovnikov, učiteljev in učiteljic k slavnostnemu sprevodu. Nabralo se jih je do 20 tisoč, dečkov in deklic, stariših učencev in majhnih otrok. Večinoma so šole imele svojo posebno prazniško obleko; tu so bile belo oblečene deklice s svetinjcami na erdečih trakovih okoli vrata in cvetličnimi venci v lasih;

druge so imele svetlo ali temno erdečo obleko z belimi pajčolani; spet druge temno modra oblačila z belimi slamniki; deklice iz nemške šole sv. Bonifacija so bile bele z erdečo čezramnico in belimi cveticami v lasih in lilijami v rokah, dečki v raznih uniformah z različnimi kapicami, ki so jih veselo vihili v zraku, kjer je bilo treba počesčenja; vmes so bile tudi cele množice mašnih strežajev v erdečih suknjicah in belih srajčicah. V obliki rožic, ali ko čezramnice, zápestnice ali lasno lepotiče, zlasti pa ko majhine zastavice so nosili skoraj vsi otroci, dečki in dekletca, papeževe barve, belo in rumeno. Lepe zastave, neketere iz bele svile, neketere erdeče ali v drugih barvah, so ločile posamezne oddelke in poviševale barevno krasoto spreveda. Mnoge zastave so imele latinske ali angleške reke ali napise. Lesketajoča se zastava, ki se je nosila pred vsem sprevedom, je imela napis: „Jezus, spreoberni Angleško!“ Več jih je imelo podobo sv. Petra, druge sv. Edvarda spoznavca, spet druge otroka Jezusa ali njegove svete matere. Pojoč „Zdrava Marija“ so se pomikale brezkončne verste otrok mimo veličastnega poslopja angleškega državnega zbora in stare vestminsterske opatije, kjer počiva sv. Edvard. Potem je krenil spreved na Viktorijino cesto, kjer so bila okna polna radovednih gledavcev. Tu je zadonela pesem „Faith of our Fathers“ (vera naših očetov). Skoraj povsod so vesele množice otrok glasno pozdravljali. Mnogi so gledali spreved globoko ginjeni. Zlasti ker so se mej olepotičenimi otroki premožnih, podobnimi po svojih beloerdečih obrazih majhinim angeljcem, prikazavala semtertja tudi vboga, raztergana, bosa bitja ko Priče neizmerne siromaštva in gorja svetovnega mesta. Ko so vprašali nekega duhovnika, zakaj se pušča take vmes, je odgovoril: „Vbogi ljubi otroci se imajo privaditi misli, da vboštvo pri takih slovesnostih ni zaderžek, da so v cerkvi in pri mizi Gospodovi vselej dobro došli“.

Na pomolih nadškofijske palače je čakal spreveda papežev legat z ostalimi kardinali in okrog njih škofje in drugi cerkveni dostojanstveniki, bliščeča, častitljiva gruča, ki se je morala otrokom nepozabljivo v spomin vtisniti. Z veselimi vskliki so se pomikali dalje proti veliki cerkvi, ki pa ni imela prostora za toliko množino. Kar jih ni moglo noter, je šlo naprej v veliko vertnarsko dvorano (Horticultural Hall). V veliki

eerkvi je irski primat, kardinalj Logue, imel očetovsko priserčen nagovor do otrok, potem je pristopil k altarju legat sè svojim bliščečim spremstvom. Otroci so zapeli nežno-ljubeznivo „O salutaris Hostia“ in nato je papežev blagoslov zveršil priserčno slovesnost, ki je v mnogo oči privabila solze veselja.

(Konec prih.)

Tretjeredni nagovori.

P. K. Z.

2.

Učite se od mene, ker sem krotkega iz ponižnega serca.
Matej 11, 29.

Znano Vam je, dragi bratje in sestre, da je napuh prvih starišev razdejal v človeku podobnost božjo. Pa človek je postal zopet otrok božji po ponižnosti Sinu božjega in njegovi krotkosti. Krotkost je tista čednost, ki premaguje in zatira jezo v sercu. Jeza in nepokoj omadežuje našo božjo podobnost. Jezen človek je enak razuzdani pošasti, uči že knjiga modrosti; in človek, kateri se ne zatajuje in ne kroti, katerega ne vodi moder razum, bo kmalu zapravil podobnost božjo: ne bo več človek temveč strastna divja zver.

Zategadelj kaj lepo imenuje sv. Bernard ponižnost in krotkost dve sestri, ki se naslanjate na istih materinih persih, ki bivate skupno v presvetem Sercu onega, ki kliče: „Učite se od mene, ker sem krotkega in ponižnega serca!“

Da ljubemu Bogu, ki smo ga vsled nesrečne jeze zapustili, zopet podobni postanemo, učimo se torej lepe čednosti — krotkosti od treh krotkih serc, namreč od serca božjega jagnjeta Jezusa Kristusa, od serca premile device Marije in našega sv. očeta Frančiška.

I.

Rimski cesar Avgust je bil imeniten vsled zmagovitih bojov, hrabrosti in poguma. Vender Avgust ne slovi, kaker pravi zgodovinar Vulkacij Galikan, le, ker je bil neustrašen vojskovodja, temveč prav posebno „zaradi pohlevnosti, krotkosti in dobrotljivosti je postal bogovom podoben in bil vreden zasesti tudi

vladarski prestol“. „Krotkost, uči veliki škof sv. Ambrož, naj diči vsakega kralja“. To prelepo čednost pa zlasti občudujemo nad kraljem vseh vladarjev, pred čigar imenom se vpogibljejo kolena vseh vernikov, nad milim Jezusom. Da bi se Gospodovega prihoda vsi veselili, so ga preroki napovedali s tolažbe-polnimi besedami: „Recite hčeri Sijonski: Glej tvoj kralj pride k tebi kroták!“ Ko je ravno ta kralj nebes in zemlje negdaj stopil na goro Sinaj ter se razodel izraeljskemu narodu, so se Izraeljci silno bali, koperneli so od straha; ko je pa ko človek prišel na borni svet, da reši in zveliča človeški rod, se ni prikazal mej bliskom in gromom, mej treskom in ognjem, ampak kot krotko jagnje je prišel ter zaklical zemljanom: „Učite se od mene, ker sem krotkega in ponižnega serca!“

Predno je bil Jezus rojen, sta mu Marija in Jožef prenočišča iskala v Betlehemu, a nista ga našla. Se li ne bo neskončno pravični razsrdil nad terdoserčnim Betlehemom ter poklical nebeškega Očeta, kaker negdaj Elija, naj se maščuje nad neusmiljenim mestom? Oh, ne! — on je prišel ko krotko jagnje. — Jezus je učil z besedo in vzgledom in s čudeži poterjeval svoj nauk; v zahvalo pa so ga judje zaničevali, preganjali, krivo tožili. Ali ne tirja božja pravičnost za te hudobije maščevanja? Oh, ne! presveto božje Jagnje vse krotko prenese, vse pohlevno preterpi. — Ko je lakomni Judež Jezusa prodal; ko so ga plahi apostoli zapustili; ko ga prevzetni Herod porogljivo zasmehuje; ko ga strahopetni Pilat brezvestnim sovražnikom izroči; ko ga naščuvani, brezbožni judje pribijejo na sramotni les križa; se li Jezus ne bo vsaj zdaj razsrdilj? Oh, ne! ampak, kaker uči sv. Bernard, krotak in ljubeznivo pohleven je bil tudi v svoji zapuščenosti.

Jezus je prišel na svet kot ljubeznivo jagnje; razposlal je tudi apostole kot ovčice mej volkove, kaker je sam rekel: „Glejte, pošljem vas kaker jagnjeta mej volkove“. Kroták je on bil; pohlevni naj bodo tudi učenci njegovi! Kaker je on s krotkostjo podobo božjo v človeku prenovil, tako naj ravnaajo tudi njegovi učenci, in kaker je on svet odrešil z neizmerno krotkostjo, tako naj tudi učenci delo njegovega odrešenja s krotkostjo nadaljujejo.

In glejte! česar ni zmogla nobena druga sila in moč, krotkost in pohlevnost ste premagali svet ter ga pridobili za

Kristusa. Narodi, negdaj divji, ker neverni, so po vzvišenem zgledu krotkih Jezusovih učencev postali goreči spoznavavci Kristusovih nauk.

Hočete tudi vi, predragi tretjeredniki, goreči kristijani postati in ostati? Ljubite krotkost, ki jo je ljubi Jezus prinesel iz nebes in učil svoje učence!

II.

V prelepi pesmi „Zdrava morska zvezda“, prosimo Devico Marijo: „O devica izverstna, Ti mej vsemi krotka, Rešene krivic nas Krotke stori in čiste!“ Marija ni bila samo ponižna, ampak tudi čudovito pohlevna. Že sem omenil terdoserčnost meščanov v Betlehemu; slišali ste tudi o ponočnem begu sv. družine v tujo egiptovsko deželo. Ali niso bile to grenke skušnje za blaženo Devico? Kako hudo je bila skušana dalje, ko je prebivala z Jezusom in Jožefom v Nazaretu! In tisti, ki so Jezusa hudobno zalezovali, so bili morda prijatelji Marijini? Kako zaničljivo so govorili o Jezusu in Mariji! „Kaj ni to tesarjev sin? in se ne imenuje njegova mati Marija?“ (Mat. 13, 55.) Pa kaker se ob terdi skali morski valovi v pene razbijajo, tako je krotkost Marijina premagala jezo hudobnih Judov. Res, kervavelo je Marijino serce pri pogledu na terpečega in umirajočega Sinu; ali mila mati krotkega Jezusa je vse neizmerne bolečine rada in voljno prenašala. „Preglej, pravi sv. Bernard, celo sv. pismo nove zaveze in ne bodeš našel besedice, ki bi nasprotovala krotkosti Marijini“. Mati božja ni bila krotka le takrat, ko ji je šlo vse srečno izpod rok, ampak ostala je krotka in pohlevna tudi v sredi viharjev, nesreč in bolečin. Kako lepo pozdravlja zato Dionizij Kartuzijan Marijo ko sladko gospo milega serca, čudežno devico, predobro mater, ter s tem uči, da je bila ona vsigdar zgled globoke krotkosti. Predragi tretjeredniki! Ali vas Marija, vaša mogočna redovna patrona, ne vabi, da jo posnemajte v krotkosti in pohlevnosti? O varujte se jeze in nevolje, ker jeza in nepokoj pri vas in pri drugih zmanjšuje ljubezen, ali kaker uči sv. Ambrož: „Kaj mi pomaga ako odložim butaro grehov, če me pa jeza zmaguje ter krotkosti ne poznam!“

III.

Učimo se pa krotkosti tudi od našega sv. očeta Frančiška! Sv. Frančišek je Mojzes nove zaveze, nad katerim so se

izpolnile besede sv. pisma: „Bil je najkrotkejši mož izmej vseh ljudi, ki so bili na zemlji“. (Num. 12, 3). Takoj po svojem spreobrnjenju vidimo jasno, kako se je učil v nebeški šoli krotkega Sinu božjega. Lastni oče ga je zaperl v ječo ter ga nevsmiljeno tepel, da bi ga odvernili od njegovega bogoljubnega sklepa; ali Frančišek je odgovoril: „Ljubi oče! pripravljen sem še več prestati od vas, samo da postanem tako pravi posnemavec Kristusa, krotkega Jagnjeta božjega“.

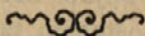
Sv. Frančišek pa ni le dobro pričel, temveč je tudi junško napredoval. V gozdu je enkrat ginjaivo prepeval v čast Gospodovo; kar ga napadejo roparji ter hočejo, naj jim pove, kedo je in kaj tu dela? „Oznanjevalec sem velikega kralja“ jim odgovori. Ta odgovor pa tolovaje tako razkači, da svetnika pretepejo ter veržejo v jamo polno snega krohotaje mu rekoč: „Tukaj leži, ti prihodnji črednik!“ Ko otidejo, Frančišek izleze iz jame, in, ne da bi se jezil, vesel nadaljuje svoje pobožno petje.

Pa še dolgo versto zgledov svete krotkosti nam je zapustil sv. Frančišek, ki jih tu ne bom našteval. Le to moram poudariti, da je tudi od svojih redovnih bratov zahteval to čednost ter jim zapovedal, naj se varujejo vsake jeze in nevolje, in kadar po svetu hodijo, naj bodo krotki, miroljubni ter ponižni in naj se vsakim človekom govore prijazno in ljubeznivo. Tudi v vodilu tretjega reda sv. Frančišek vse brate in sestre očetovsko opominja, naj se varujejo kregov in prepиров naj se ne tožarijo pred svetno gosposko in ne nosijo bojnega orožja razen v obrambo rimske cerkve in kerščanske vere in svoje domovine.

Gospod imenuje blažene vse, kateri so krotkega serca, ker bodo zemljo posedli. Ta Gospodov blagoslov se je v polni meri razlil na sv. Frančiška in njegove redove. Dasiravno se niso ničesar polastili, vendar so v resnici posedli zemljo, ker so se razširili po vsem svetu, ne le mej katoliškimi kristijani, temuč tudi mej ločenimi, mej krivoverci in pogani v misijonih in povsod jih roka božja hrani in vzdržuje, in če jih v eni deželi ne sprejmejo, beže v drugo, prav po naročilu sv. očeta Frančiška.

Ako vas torej jeza napada, ko vas zlobni svet zasmehuje ali preganja, dragi bratje in sestre, ozrite se v zrcalo

sv. krotkosti, učite se je pri krotkem Jezusu, pri njegovi sv. materi Mariji, pri sv. očetu Frančišku in potihnili bo vihar sovraštva in varno boste hodili po poti krotkosti proti hiši večnosti, kjer bodo ti, ki so krotki, posedli sveta nebеса, ki nam jih Bog vsem vkupaj daj. Amen.

Častiljiva Liliija od presv. Križanega, devica tretjega reda*).

V Laškem mestu Viterbu ste bile rojeni dve veliki svetnici tretjega reda svetega Frančiška, namreč sv. Roza Viterbska, in pa sv. Hijancinta. 25. julija leta 1690 pa je bila rojena ravno v tem mestu tretjerednica Liliija. Njeni stariši, Benedikt in Magdalena Bertarelli, so bil siromašni, ali dobri kristijani. Pri sv. kerstu so ji dali imena Ana Marija Felicija. Vže v otročjih letih je dajala znamenja prihodnje svetosti. Njena pobožna mati jo je večkrat našla v posteljici klečečo sè sklenjenima ročicama. O petkih je neki samo po enkrat sesala in še takrat samo malo. Kaker v letih, tako je rastla tudi v pobožnosti. Zlasti je zelo častila Mater božjo, ki se ji je večkrat prikazala ter jo pokrepčala. Devet let staro so dali stariši v šolo pobožnih učiteljic, kjer je bila kmalu vsem drugim učenkam lep zgled.

Ko je odrastla, so jo učiteljice sprejele v svoje društvo ter jo postavile za učiteljico zunaj mesta Viterba. Tu je v šoli učila in vzgojevala otroke do svojega 25. leta. To leto ji je spovednik svetoval, naj stopi v tretji sv. Frančiška, kar je tudi storila. Ko je sprejela obleko tretjega reda, je prejela redovno ime Liliija od presv. Križanega. Vodilo tretjega reda je natančno spolnjevala. V Viterbu so kmalu spoznali njeno sveto življenje. Žene in zlasti dekleta so rade k nji hodile ter se pri nji učile pobožno živeti. Predstojniki so dobro poznali njeno resnično pobožnost. Pogosto so jo pošiljali v druge samostane, da je vodila redovnice pri duhovnih vajah po načinu sv. Ignacija Lojoljskega. Te redovnice so pozneje pričale, da so jim njene duhovne vaje zelo koristile.

*) Glej Acta Ordinis Minorum, anno VIII. fasc. 12.

Po nasvetu modrih je vstanovila novo društvo devic, za ketere je sezidala pet samostanov. Dala jim je tudi modre predpise, po katerih so živele. Do svoje visoke starosti se je trudila za čast božjo in skerbela za zveličanje vseh, ki so ji bili izročeni. Trdno je zaupala v Boga in premagala nasprotovanje, siromaštvo in razne sitnosti, dasiravno je bila skoraj celo svoje življenje bolehná.

Bog ji je dal prerokovati in čudeže delati ter ji vtisnil pet ran Kristusovih, kaker sv. Frančišku Serafinskemu. Papež Klemen XIV. jo je imenoval svetnico.

Dan svoje smerti je prej napovedala. V pismu je opominjala in oserčavala svoje duhovne hčere, pričujoče pa blagoslovila. Polna zasluženja in dobro pripravljena je pokrepčana sè sv. zakramenti vmerla 12. februarija leta 1773, v 84. letu svoje starosti. Sveta cerkev preiskuje njeno življenje, da bi jo mej blažene prištela. —

Vodilo nalaga udom tretjega, da naj pridejo h pogrebu rajnega uda vsi, domači in ptuji, ki se nahajajo na tistem kraju ter da mej pogrebom, ako je mogoče, skupaj in glasno molijo en del sv. rožnega venca za rajnega ali rajnico. Oddaljeni udje naj prej ko vtegnejo, sami molijo za vmerlega žalostni del sv. rožnega venca. Ravno tako so dolžni prejeti eno sv. obhajilo za rajnega, mašniki tretjega reda pa naj napravijo zanj posebe spomin (memento) pri sveti maši. Goreči udje molijo za rajne ude tretjega reda vsaki mesec en rožni venec, tudi ako od zadnjega mesečnega shoda ni nobeden ud vmerl; da, neketeri vsaki dan nekoliko molijo za rajne. Sveta cerkev namreč želi in tudi predpisuje, naj za verne mertve molimo; nikaker pa ne želi, da bi se za drag denar kupovali venci, ki mertvim nič ne koristijo. Cerkev spominja cvetlice samo pri mertvih otrocih ko znamenje veselja; po pravici se smemo veseliti namreč, ako vmerje človek v kerstni nedolžnosti, ker vemo, da pride tak naravnost v nebesa. Smerti odraslih pa se ne moremo tako brez skerbi veseliti, pač pa moramo moliti za nje in namestu za vence da katoliški kristijani rajši kaj vbozim, da molijo za vmerlega, ali za svete maše, ki naj se opravijo za njegovo dušo. Prestrogi vender ne bodimo v tej reči. Venec je znamenje spoštovanja in ljubezni do rancega in pomeni venec pravičnosti, ki mu ga želimo v nebesih. V tem pomenu je tudi venec nekaka molitev zanj.

Vaje duhovnega življenja.

P. A. M.

II. Poglavje.

Ka ko moramo ceniti skromnost in spodobnost.

Krotko in skromno življenje je našega ljubega Zveličarja obdajalo s toliko milino in prijetnostjo, da ga je delalo nezmerno ljubeznivega, angelje in ljudi razveseljevalo in sredi največega ponižanja razodevalo ko Boga najvišjega veličastva. „Prikazal se je mej ljudmi skromni Gospod veličastva“, pravi sv. Bernard.

Vprašajmo se, kako smo mi doslej čislali skromnost in spodobnost. Ali smo to čednost visoko cenili, ker se je tako lepo kazala na presveti osebi Jezusa Kristusa in postala delež vseh pobožnih kristjanov? Neki svetnik je rekel: „Ta čednost se najde pri popolnih ljudeh, možeh doveršene kreposti“.

Ali smo tudi mi tako kaker svetniki sodili, da je ta čednost lepota in lepotičje vseh drugih in da brez nje vedno nekaj manjka popolni kreposti? Sv. Izidor pravi: „Ona lepotiči in krasi vse druge duhovne darove“.

Ali smo pomislili, da je ta čednost, čeravno se nam zdi tako majhina, priprosta in nizka, vender prava nebeška in božja cvetlica, ker je njen vir in začetnik sv. Duh in, kaker uči sv. apostelj Pavel, eden najlepših sadov sv. Duha. „Sad sv. Duha pa je milosrčnost, dobrotljivost, krotkost“. Gal. 5.

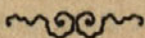
Ali smo pazili na to, da ima ta čednost po nauku svetnikov veliko zakladov v sebi in da ona dušo resnično bogati v očeh božjih? „Skromnost je bogata pred Bogom, pred katerim ni nihče bogat“, pravi sv. Ambrož.

Ali smo vže keterikrat premislili koristi skromnosti, ketere nam sv. Duh naznanja? „Sad ponižnosti je strah Gospodov, bogastvo in čast in življenje“. Preg. 22. Torej otroški strah, ki pride iz spoštovanja neskončno svetega Boga; duhovno bogastvo; lep zgled, s katerim bližnjega spodbujamo in ki je nekak zunanji blišč skromnosti in spodobnosti, odsvit lepote ponižne duše; večno življenje, čigar tako rekoč zastava je skromnost. Zarad vsega tega ta lepa čednost pač zasluži, da jo ljubimo in

visoko cenimo. Ali pa nismo večkrat govorili, ako smo kedaj našli res skromnega, ponižnega človeka, da mu je to prirojeno, da je vže po natori k temu nagnjen, da ni veliko na tem, ali je človek skromen ali ne? Večkrat smo vže našli koga, ki si je prizadeval za lepo, vrejeno in spodobno obnašanje in obče-
vanje z ljudmi, ki ga je erdečica oblila, ko je slišal kako ne-
spodobno besedo, ki je pazil na svoje govorjenje in sploh kazal
veliko zbranost v svojem obnašanju. Ali pa nismo šteli ta-
cega mej priproste, tope, slaboumne, bojazljive ljudi, ki ne znajo
živeti?

O ke bi bili prepričani o vrednosti skromnosti in spo-
dobnosti, mi bi svetnikom radi verjeli, da za človeka ni nič
bolj primerne in za kristjana nič bolj spodobnega, kot te
čednosti.

Prosim te, o moj Bog, daj mi ljubezen in spoštovanje, ka-
keršno te čednosti zaslužijo, da si jih bom izbral in se v njih
vadil s tisto gorečnostjo in zvestobo, ki jo morajo imeti tvoji
izvoljeni, tvoji ljubljenci. Zato govori sv. apostelj Pavel: „Oble-
cite tedaj, kaker izvoljeni božji, sveti in ljubi, priserčno vsmilje-
nje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, poterpežljivost“. Kol. 3.

Duh tretjega reda sv. Frančiška.

Dr. P. G. R.

2. Tretji red sv. Frančiška in beg pred duhom sveta.

Ko so sv. oče Leon XIII. premišljevali življenje sedanjega
človeštva, so videli, kako je izumerla prava pobožnost. Ali
kako naj, kar je mrtvo, zopet oživi?

To more storiti le Bog po čudežu. Čudež si pa moremo
sprositi z molitvijo. Vender molitev sama ne bo rešila ljudi,
ker vemo, da nas tisti, ki nas je vstvaril brez nas, ne bo
rešil brez nas. Bog ne bo pripeljal človeške družbe nazaj k
lepemu življenju zoper njeno voljo. Družba pa obstoji iz posa-
meznikov in zato so vedno resnične besede: kakeršni so po-
samezni udje družbe, takšna je cela družba. Ravno zato so si

pa sv. oče Leon XIII. pred vsem prizadevali poboljšati posamezne ljudi. Zakaj ako se bodo poboljšali posamezni ljudje, se bo zboljšalo tudi družinsko življenje, boljša bo tudi vzgoja otrok, boljše bo življenje cele človeške družbe. S tem bi bil pa postavljen tudi močan jez proti tistim skrivnim družbam, ki rušijo, kar je sv. Cerkev v stoletjih s tolikim trudom in naporom sezidala.

Kako se pa poboljša posamezni človek? S tem, da se verne k nauku sv. evangelija, k duhu kerščanstva, h gorečnosti prvih kristijanov. V ta namen pa priporočajo sv. oče tretji red sv. Frančiška vsem katoličanom, ki so dobre volje, kot najboljši pomoček, da se bodo mogli ustavljati duhu sveta in priti do pobožnosti prve cerkve. Da bomo to moč tretjega reda prav spoznali, pomislimo sledeče:

Ko je papež Inocencij III. neko noč spal v svoji lateranski palači, vidi v sanjah, kako se podira njegova velika cerkev sv. Janeza. Kar pride neki siromaško oblečen človek in podpre cerkev, da se ne poruši. Ta mož je bil sv. Frančišek Asiški. Hude poskušnje je morala sv. Cerkev prestat v 13. stoletju. Za časa križarskih vojsk se je po Evropi razširila zapravljivost in pokvarjenost vzhodnih dežel; prodajanje cerkvenih služeb in nezderžnost Bogu posvečenih oseb je skrunila hiše božje. Vstali so pa ljudje, ki so hoteli svet prenoviti, pa so vse zmešnjave svojega časa le v to obračali, da so sramotili sv. Cerkev in njene naredbe ter tako zapeljali milijone ljudi, da so odpadli od sv. vere. Narodi so se vzdigovali drug proti drugemu, kri je tekla v potokih in v sredi teh zmešnajev so silili iz Azije Saraceni, da si podjarmijo Evropo in po nji razširijo svojo mohamedansko vero.

Kaj je storil sv. Frančišek? Kaj je bil svetu on in njegov prvi red? ... Kaker da je prišel Jezus se svojimi apostolji zopet na svet, tako sveto in vzvišeno je bilo življenje sv. Frančiška in njegovih prvih sinov. Pa tudi ženski spol ni hotel zaostati. Sv. Frančišek ustanovi torej drugi red, ki naj bi bil posvečen molitvi, pokori in svetem premišljevanju in naj bi tako v tihoti pomagal odvrčati nevarnosti, ki so pretile človeštvu.

S tem pa svet še ni bil zadovoljen. Koder je hodil Frančišek, so mu sledile množice. Ni bilo vasi in ni bilo mesta, kjer

ne bi bili ljudje najrazličniših stanov prosili svetnika, da bi jih sprejel v svoj red. Ustanovi torej še tak red, ki je bil primeren tudi ljudem mej svetom, in znano je, s kakošno navdušenostjo in s kakošno koristjo so vstopale množice v ta red, tretji red sv. Frančiška. Po teh svojih ustanovah je bil torej sv. Frančišek mogočna podpora sv. Cerkve, on je bil prenovitelj katoliškega sveta.

Tudi v sedanjem času vidimo povsod velike zmešnjave. Res je, da ni toliko krutosti na svetu kakor v 13. stoletju; imamo pa hujšega sovražnika, ki preti pokončati vse kerščanstvo. Sovražnik sedanje dobe je nevera, ki se tako naglo širi tudi mej našim mladim zarodom. Vera in življenje po veri se izgublja. Skorej bi rekli, da nismo več daleč od časa, o katerem pravi Gospod: „Kadar bo Sin človekov prišel, bo mar našel vero na zemlji?“ (Luk. 18, 8). Mladino hočejo vzgajati brez Boga; odrasli hite za denarjem. V mladosti niso spoznali Boga, tudi v starosti ga ne bodo našli.

Vender v današnji družbi še ni vse mrtvo. Podobna je popotniku, o katerem nam pripoveduje naš Gospod (Luk. 10, 30), da je na poti iz Jeruzalema v Jeriho padel mej razbojnike, kateri so ga oropali, in z ranami obložili, ter ga pustili na pol mrtvega. Še je nekaj duhovnega življenja mej katoliškim ljudstvom, še so najti verniki, ki delajo čast svoji veri; še je celo mnogo svetih duhovnikov in gorečih delavcev v vinogradu Gospodovem. Ali kedo bo vsem tem dajal stanovitnosti, kedo jih v dobrem poterjal? Sv. oče Leon XIII. priporočajo vsem, ki so dobre volje, tretji red sv. Frančiška, kot najboljše sredstvo, s katerim se morejo ustavljati slabemu in vaditi se v dobrem. Kličejo nam z aposteljnom: „Ne ravnajte se po tem svetu“ (Rim. 12, 2), ampak prenovite se v duhu kerščanstva. Stopite sè svojim zgledom pred svet, ki hoče zopet postati poganski, kakor so stopili pred pogane prvi kristijani in jih pripeljali k luči sv. vere in k lepemu življenju.

Pervi kristijani so bežali pred svetom, pred njegovimi navadami in razvadami. Poslušali so besede Jezusove, ki pravi: „Nikar ne mislite, da sem mir prišel vreč na zemljo; ne miru ampak meč sem prišel vreč. Prišel sem namreč razdvojiti...“ (Mat. 10, 34, 35). Vedno so imeli pred očmi nauk sv. Janeza: „Ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je v njem. Ako kedo svet

ljubi, ni Očetove ljubezni v njem; zakaj vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, in poželenje oči, in napuh življenja“ (I, Jan. 2. 15, 16). Tudi na ime „kristijan“ so sv. očetje radi spominjali vernike prvih stoletij, da bi jih odvernili od pregreh časa. „Mi smo kristijani“, je rekel Tertulijan, „glejte, zakaj ne hodimo v gledališča“.

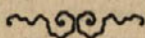
Strogost prvih kristijanov, ki pa ne prepoveduje poštenega veselja in razvedrila, je sedanjemu svetu bolj ko kedaj potrebna. Nemogoče je, da bi ostal kristijan zvest svojemu Odrešeniku, ako se ne odreče premnogim rečem, ki ga vabijo od Kristusa. Ločiti se mora kristijan od slabih družeb, ki se kaker mreže raztezajo po svetu. V gotovih okoliščinah je ta ločitev težka, zakaj njegovi prejšnji prijatelji, ki imajo moč v rokah, začnejo človeka preganjati in iščejo priložnosti, da bi ga vničili. Treba se je odpovedati verski malomarnosti in neveri. Slovo je treba dati slabemu berilu, pohujšljivim romanom, protiverskim časopisom in knjigam, ki netijo sovraštvo do Boga in duhovnikov. Bežati mora kristijan pred posvetnimi vesellicami, ki so mu toliko bolj nevarne, koliker bolj se jih vdeležuje. Kristijana naših dni, hišna mati in njene hčere morajo dati slovo nespametni obleki; ločiti se morajo od vseh družeb, ki jim lahko vničijo njih najdražji zaklad, lepoto njih duše, pa tudi telesa.

Blaženi Jakopon da Todi je stopil nekega dne v krasno dvorano, ki je bila polna ljudi. Ko vidi raskošje v obleki, ko opazi neredno veselje, zakliče ves iz sebe: „Naš Odrešenik je nespameten, sv. Devica je nespametna, aposteljni so nespametni, vsi svetniki, ki so sedaj v nebesih, so nespametni!“ Pri teh besedah so pričujoči ostermeli. Vprašali so ga, kaj hoče s tem reči. Svetnik jim odgovori: „Naš Odrešenik, sv. Devica in vsi svetniki so šli v nebesa po potu terpljenja; vi pa hočete priti v nebesa po potu veselja in raskošja. Ali so bili oni nespametni, ali ste pa vi“.

Te besede bi se kaj lahko obrnile na mnoge kristijane današnjih dni. Kljub vsi svoji veri nimajo moči in ne odločnosti, da bi se odtergali od tega, kar jim služi v padec in greh. Taki kristijani so nedosledni sami sè seboj. Na eni strani terdijo, da so verni, na drugi pa se ne ravnaajo po zahtevah svoje vere. Za to je potrebno, da obnovimo v sebi in mej svetom tisti duh,

ki je dal moč pervim kristijanom, da so se ločili od sveta in njegovih slabih dejanj, potrebno je, da obnovimo duh, iz katerega je zrastle novo in sveto življenje v sredi pokvarjenosti, ki je vladala v rimskem cesarstvu. V tem prenovljenju nam bo pomagal tretji red sv. Frančiška, ki nalaga v drugem poglavju vodila svojim udom sledeče dolžnosti: „Udje tretjega reda naj se derže v vsi svoji noši in obleki tiste srednje poti, ki se slehernemu spodobi, zderževaje se predragega lišpanja. Plesov in nespodobnih glediških iger, kaker tudi poedin naj se skerbno varujejo. Jed in pijačo naj uživajo zmerno in naj ne opuste pobožne molitve pred jedjo in po jedi V družini naj si prizadevajo dajati dober zgled, pospeševati pobožnost in dobra dela. Knjig in časopisov, ki bi mogli škodovati čednosti, naj ne puste prinašati v svojo hišo in naj jih prepovedo svojim podložnim. Marljivo naj gojijo blagovoljno ljubezen mej seboj in do drugih ter naj skerbe, kjer je mogoče, da se poravnajo prepiri. . . . Nesramnega govorjenja in nespodobnih šalj naj se varujejo“. Vse te dolžnosti, ki vežejo tretjerednika le v toliko pod smertnim grehom, v koliker je vezan po zapovedih božjih, te dolžnosti in redovna znamenja, ki jih nosi, ga neprestano opominjajo, kako mora živeti, kaj mora storiti, kaj opustiti, da bo dal svojemu bližnjemu dober zgled in ga s tem pripeljal na pravo pot. Namestnik sv. Frančiška govori tretjeredniku, predno mu da redovna znamenja: „Sleče naj te Gospod starega človeka z njegovimi deli in odverne naj tvoje serce od posvetnega blišča, kateremu si se odpovedal, ko si sprejel sv. kerst“ (Obrednik tretj. reda). Ta znamenja, ki so mu vedni opomin, so torej najti na persih človeka, ki je v težavah, hišnega očeta in hišne matere, najti so tudi na persih urednika in vojaka, obertnika in tergovca, priprostega delavca in najvišjega dostojanstvenika. Duhovniki, škofje in kardinali so si šteli v čast, da so smeli nositi ta znamenja. Pij IX. in Leon XIII. so jih nosili pod svojim belim talarjem. Pij X, sedanji slavno vladajoči papež, so prav tako ud III. reda sv. Frančiška. Ako se smeš šteti kotrokom Frančiškovim tudi ti, ne pozabi, da ti oznanja obleka tvojega reda ločitev od sveta. Beži torej pred svetom in njegovim dejanjem in spominjaj se besed, ki ti jih je govoril mašnik pri sprejemu: „Sprejmi, predragi brat, luč Kristusovo v znamenje svoje nevmerjočnosti,

da boš mertev svetu Bogu živel ter bežal pred deli teme. Ustani od mrtvih in razsvetlil te bo Kristus“. (Obrednik tretjega reda).

Jožef Levičnik †.

„Sedemnajstemu učencu novomašniku božja pomoč“ — to berzobjavko je dobil pred dobrimi sedmimi leti pisavec teh verstic od svojega blagega učitelja g. Jožefa Levičnika, ki je dne 8. januarija letošnjega leta v svojem rojstnem kraju v Železnikih v visoki starosti skoro 83 let zatisnil svoje oči. Lepa, častitljiva starost! in moramo reči tudi: lepa smert, ako se more umirajoči ozirati nazaj na dolgo življenje, ki je bilo življenje dela in molitve. In tako je bilo življenje g. Levičnika. Dolga pot je bila, vsa prehojena v neprestanem trudu za božjo čast in bližnjega blager.

Po rodu torej Železnikar iz stare, spoštovane rodovine je preživel gospod Jožef večino svojih dni v rojstnem kraju. In tukaj mu je bila prva in glavna skerb šola.

Ko sem jaz hodil k njemu v šolo, je bil že starček; pa še vedno nam je z veliko vnemo in s prav mladeniško navdušenostjo vbijal v glavo abecedo in druge začetne nauke. Prav dobroserčen je bil se vsemi učenci brez izjeme; strog je seveda znal tudi biti, keder je bilo treba, ali nikedar ni zatajil svojega blagega serca. Pridnega učenca je rad pohvalil in še malomarnim je prizanesel, če se je le dalo. Posebno se mu je prikupil, kedor je lepo in razločno pisal, kaker je imel sam tudi še zdaj v pozni starosti prav čedno in prikupljivo pisavo. Ker je bil sploh jako dobrih rok, zato je tudi pridne šolarje kaj rad razveselil s kakim darom. Cel praznik pa je imel navado napraviti ob koncu šolskega leta: takrat ni šel nihče praznih rok domov; posebno lepe darove pa so dobili tisti, ki so bili zapisani v tako imenovanih „zlatih bukvah“. Porednežem v strah je pa dobri mož imel tudi „črne bukve“, v ketere pa seveda ni rad vpisaval.

Vzgajal ni samo razuma, ampak tudi serce: pri vsaki priliki nas je opominjal h krepostnemu življenju, pa še bolj ko

opominjal, dajal nam je sam najlepši zgled sè svojo izredno pobožnostjo.

Če je bil le zdrav, šel je vsaki dan k sveti maši, pri kateri se je vselej prav spodbudno obnašal. Svete zakramente je pogosto in z veliko pobožnostjo prejemal in bil sploh zgled vernega moža. Prav po otroško se je veselil, če je kateri njegovih učencev zapel novo mašo; pomagal je pa tudi rad vsakemu, da je mogel priti do te časti in sreče. Če je pa kateri zašel na napačna pota, ga je to bolelo, kaker boli le očeta, če se mu zgubi lastni sin. Prav po očetovsko je takega posvaril, če je prišel do njega, in tudi brez ostrih besed ni bilo.

Rajni je bil tudi marljiv pisavec. Pisal je zlasti v prejšnjih letih v „Novice“ in „Zgodnjo Danico“, s katere vrevejavcem, preblagim gospodom Jeranom, sta bila posebno dobra prijatela.

Pisal je poljudno, tako da so preprosti ljudje gotovo radi brali. Ker je mnogo vedel, zato se njegovi sestavki precej na široko vlečejo; ohranjena je pa v njih marisketera dragocena drobtina; ke bi se njegovi spiski zbrani izdali, bi gotovo še zdaj mnogo koristili.

Keder je vtegnil, zlasti o velikih počitnicah, jo je rad kam mahnil, ali na božjo pot, ali pa na obisk h kakemu prijatelju, katerih je imel veliko po širokem svetu.

Za lepoto božje hiše je bil ves vnet. Povsod je rad kaj primeknil iz svojega, terkat je šel pa tudi drugam za cerkvene potrebščine. Več malih kapelic ob potih je dal postaviti ali pa vsaj olepšati. Tri lepe Marijine podobe je imel samo zato, da so jih v adventnem času nosili od hiše do hiše. Menda ta lepa navada ne bo ž njim vred zaspala!

Še pri skladatelju Riharju, ki je že davno mej rajnimi, se je bil naučil orgljanja, do katerega je imel posebno veselje. „Dokler mi bodo persti migali“ je rekel, „toliko časa bom orgljal v cerkvi“ — in je res prav do zadnjega.

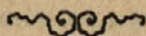
Njegovi rojaki ga bodo gotovo težko pogrešali; saj je povsod pomagal, ali sè svetom, ali z denarjem, ali pa, če je bilo treba, tudi z ostro besedo. Toliko let je živel mej njimi in vedno pridno delal — kako se bo zdaj poznalo, da ni več dobrega „gospoda šomoštra“, kaker smo ga navadno imenovali!

Počivaj torej v miru, blagi mož! Le skromen spominik ti je mogel postaviti tukaj eden izmed tvojih mlajših učencev;

le nekaj malega je mogel povedati iz tvojega dolgega, lepega življenja. Naj bi se oglasil kmalu katerih izmed stariših, bolj sposobnih, ki bi opisal tvojih 83 let tako, kaker zaslužiš!

Ti si se spomnil vsakega količkaj znamenitega rojaka ob njegovi smerti v kakem časniku; mi tudi ne smemo popolnoma molčati o tvoji. Saj si bil zvest naročnik tudi „Cvetju“ skozi vsa leta in vedno prijazen spodbujevavec; ne bomo te pozabili. Počivaj zdaj v božjem miru in večna luč ti naj sveti!

P. V. K.

Ivanka Sinjska,

daljmatinska tretjerednica.

P. M. S.

II.

Iz mladih let.

Ivka, ali Ivanka se je rodila od siromašnih, pa poštenih starišev delavskega stanu, pod Sinjem, v „Goručici“ dne 14. novembra 1842.

Že od mladih dni je bila vedno bolehná. Ob času lakote je terpela z ostalo družino dve celi zimi veliko pomanjkanje, ker bi bili njeni stariši raje vmerli, kaker da bi bili šli prositi. Od velike slabosti ni mogla Ivka zjutra vstati, da še celo glave ni mogla na postelji vzdigniti, dokler si ni mati z veliko težavo zdaj tukaj zdaj tam kaj koruzne moke izposodila ter jo sè sokom napitala. Čez dan je hodila v hlev k blagu in berskala po slami, ki so jo živini pokladali, da bi našla kakšno zerno žita in ga v usta dela.

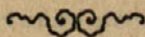
Vedno je rada molila, ker je imela pobožno mater. Čeravno so se ji od lakote in slabosti noge tresle, ko jo je mati v postnem času v jutro zgodaj pošiljala v cerkev k sv. maši in da sliši pevati sv. evangelij (keterega so peli v domačem jeziku), zdelo se ji je od veselja in dragosti, da gre v raj. Ko je hodila z ovčami na pašo, je molila rožni venec.

Jančkí so ji bili dragi kaker oči v glavi; raje je videla, da se napasejo oni, kaker da je sama sita. Vsakemu jagnjetu je dala posebno ime; ž njimi se je pogovarjala, mílovala jih je in objemala. Kedar je katero po imenu poklicala, da mu da

škorjico svojega kruhka, hitro je k nji priskakljalo. Ali kaj se zgodi? Nekega dne zboli neko jagnje, zgubilo je vse veselje in že ni več moglo gristi trave; slednjič se počne opotekati in pade na zemljo, da pogine. Ivka vdari v jok, poklekne in zdihne k Mariji: „O Gospa moja, ozdravi mi jagnje in zmolila bom dva rožna venca“. V tem božjem trenutku skoči jagnje po koncu, zdravo in veselo in priteče k nji, ona pa ga sè solzami v očeh začne objemati od radosti.

Vredno je povedati tudi ta dogodek. Stariši so jo poslali po opravku v planino (Visoštnico), tri ure daleč. Šla je sama, čisto sama. Ko gre mimo neke dolinice, jo zagleda neki moški, ki je tam kopal; berž verže orodje iz rok in steče za njo. Ona pa v tek pred njim. Človek hiti za njo, kaker besen; ali deklička, tedaj komaj 13 ali 14 let stara, bolj bolna kaker zdrava, zraven tega še bosa, leti kaker strela čez ono ostro in strahovito kamenje in ujde mu.

V dvajsetem letu je šla služit, da se je mogla z lastnim zaslužkom oblačiti. Do tedaj je bila nekoliko od bolezni nekoliko od potrebe — prav revna in slaba. V službi se je kmalu popravila, postala je lepo dekle.

Materam tretjerednicam, ki imajo sinove dijake, v prevdarek!

Pred kakimi petnajstimi leti je bilo. V tergu Kaltern na južnem Tiroljskem nesejo nekega dne meseca majnika k večnemu počitku sedemnajstletnega mladeniča iz najimenitniše tamkašnje rodbine. Pogreb je veličasten. V sprevodu se pomika mnogo duhovnikov svetnih in redovnih. Osebe najvišjih krogov stopajo za kersto. Gimnazija iz bližnjega mesta Bocen je polnoštevilo za pogrebom. Pokojni je bil njihov sošolec. Ko spuste mladega merliča v zemljo, skoraj nobeno oko ne ostane suho. Vsakemu se omili, da je moral tako mlad človek že vmreti. Kaj mu je pa vzelo življenje v najbolj cvetoči dobi?

Pred tremi dnevi so imeli dijaki mesta Bocen svoj običajni majniški izlet. Višjegimnazijci so si izvolili goro Mendel, ki leži med Bocnom in Kalternom za svoj cilj. Šestošolec, čigar pogreb sem ravnokar opisal, vzame bicikelj ali kolo se

seboj, da bi se tu pa tam lahko malo vozil. Toda glej nesrečo! Mala neprevidnost pri vožnji, mladenič pade raz kolo ter se močno pobije. Le sv. poslednje olje more sprejeti. V kratkem času je merlič. Ni mu dano posloviti se od svojih dobrih staršev, ne vjeti še enkrat njihovega ljubezni polnega pogleda. Če tudi blizu v Kalternu doma, mudili so se ravno ta dan v glavnem mestu. Ko dobijo berzobjavno poročilo o nesreči (da je sin že mertev, se jim je zamolčalo), hite berž v domovino.

Mati, četudi plemenitega stanu, je bila pobožna ter goreča tretjerednica. Ko izstopi na zadnji postaji ter zagleda znane obraze, je njeno prvo vprašanje: „Živi li še moj ljubi sin K., ali je morda že vmerl?“ S težkim srcem ji morajo sorodniki odgovoriti: „K. je že v večnosti“. Hudo skušani materi tretjerednici se začne serce kerčiti; slabo ji prihaja; komaj se derži po koncu. Ko ji odleže, odpre usta in kaj pravi?! Ali se začne nad Bogom hudovati, ker ji je vzel ljubljenega sinu? O ne! Le poslušajte matere tretjerednice, kaj govori vaša sestra ob smrti svojega ljubega otroka! Ona pravi: „Gospod. Oče nebeški, zahvalim se Ti, da sem Ti mogla svojega sinu ravno tako lepega, čistega in nepokvarjenega nazaj dati, kaker sem ga sprejela iz Tvoje božje roke!“ Velepomenljive besede za vsako kerščansko mater, posebno za vsako mater tretjerednico!

Kako pa je mogla in smela ta mati tretjerednica tako govoriti ob smrti svojega sedemnajstletnega sinu dijaka? Poslušajte! Tej tretjerednici ni bila nobena skerb imenitniša ko vzgoja njenih otrok. Čuvala je je kot zerklo svojega očesa, storila je vse, da bi ostali verni, nepokvarjeni. Posebno ji je bila pri sercu nepokvarjenost njenega sinu dijaka. Skoraj vedno je molila zanj, da bi ga Bog ohranil čistega, nepokvarjenega. Ker ga ni mogla sama vedno nadzorovati, prosila je enega izmed patrov profesorjev, naj pazi na njenega ljubljence, naj ga varuje pred zapeljivostjo, naj mu podaja potrebna navodila za pošteno kerščansko življenje. Kaker hitro je dopolnil štirnajsto leto, dala je dijačka vpisati v Marijino družbo ter ga opominjala naj vestno spolnuje nje vodilo. To veliko skerb matere za svojega sinu dijaka je Bog obilno blagoslovil. Sin je bil pokoren duhovni otrok patra profesorja, keterega mu je mati za posebnega variha in voditelja naprosila; pravila Marijine družbe je natančno spolnoval. Vsak mesec ga je bilo videti pri mizi Gospodovi. Še kot višjegimnazijec ni poznal ve-

čega odlikovanja ko da je smel pri sv. maši streči. V šoli je bil prvi. Od njegovih tovarišev sem slišal, da ni bilo takrat ljubeznivišega mladeniča, ne boljšega dijaka na gimnaziji v Bocnu ko sin te matere tretjerednice. Nedolžnost in nepokvarjenost ste mu odsevali tako izredno iz obraza, da se je tudi strogo materino oko lahko prepričalo, da še tudi sedemnajstletnega noben smertni greh ni omadeževal. Zató pa je smela in mogla ob njegovi, četudi nagli in neprevideni smerti, govoriti lepe besede: „Gospod, Oče nebeški, zahvalim se Ti, da sem Ti mogla svojega sinu ravno tako lepega, čistega in nepokvarjenega nazaj dati, kakor sem ga sprejela iz Tvoje božje roke!“

Slovenske matere tretjerednice! Tudi izmej vas ima marsiketera svojega sinka v šolah, bodi si v tem ali onem mestu. Toda, kako je ž njim? Ali še odseva iz njegovega obličja nepokvarjenost kaker iz obraza sinu dijaka tretjerednice v Kalternu? In če ne, kedo je tega kriv? Mnogo je pač kriv sam; še več slabi tovariši. Pa morda si tudi ti, mati tretjerednica, kaj zgrešila. Glej, dobrega, nepokvarjenega sinčka si popeljala v mesto. Toda pred vsem: Kako stanovanje si mu izbrala? Ali si sploh kako pošteno osebo prosila, naj pazi nanj? Ali si mu naročila, da naj vsak dan moli ter gre pozdravit svojega najboljšega prijatelja v cerkev? Ko ti je sinček dopolnil štirinajsto leto, imel je še morda nepokvarjeno in vbogljivo serce. Takrat bi ga bila lahko opomnila, naj stopi v Marijino družbo, ali se da vpisati v tretji red, keterega ud si ti sama. Takrat bi te bil sinček še z veseljem slušal ter imel potem zaslombo v Marijini družbi ali v III. redu. Če bi morda sam tu pa tam pozabil moliti, molilo bi za njega mnogo tovarišev, mnogo duhovnih sobratov in soster. Po teh pripomočkih bi bil ostal dijak na pravem potu, dober in nepokvarjen tudi v poznejših letih. Poznam na Slovenskem mater tretjerednico, ki je na popisani način poskerbela za svojega sinka dijaka. Poleg tega je posebno tudi sama vsak dan molila zanj. Še celó, ako je v cerkvi naprej molila, je pristavila očitno molitev za svoje otroke. In posledica? Sin je ostal nepokvarjen v gimnaziju, nepokvarjen celó na vseučilišču. Pri učenju je bil vedno mej prvimi. Sedaj ima že 30 let ter je sodni pristav na Štajerskem. Dobro ga poznam od mladosti in smelo terdim, če bi sedaj moral vmreti, bi tudi njegova pobožna mati tretjerednica lahko govorila besede tiroljske matere tretjerednice: Gospod, Oče ne-

beški, zahvalim se Ti, da sem Ti mogla svojega sinu takó lepega, čistega in nepokvarjenega nazaj dati, kakor sem ga sprejela iz Tvoje božje roke!“

Matere tretjerednice? Posnemajte vaši sosestri s Tiroljskega ter iz slovenske domovine! Imejte posebno skerb za vaše sinove dijakе! Izberite jim pošteno stanovanje, poštenega variha v mestu! Dokler so še nepokvarjeni in poslušni, jih dajte vpisati v III. red ali vsaj v kako Marijino družbo. Pojdite večkrat za njimi pogledat v mesto! Posebno pa naj ne miní dan, ne bodite nikdar pri sv. maši, da bi se ne spominjale vaših sinov dijakov, da bi ne prosile Boga, naj jih ohrani verne, nepokvarjene. Ako bote svojo skerb z molitvijo združevale, bo Bog blagoslovil vaš trud, vaši dijaki bodo ostali verni ter nepokvarjeni, delali bodo veselje vam, posebno pa ljubemu Bogu. Potem nebo nobeni materi več treba jokati nad svojim zgubljenim sinom dijakom. In če bi vsemogočni Bog kateri materi sinu dijaka k sebi poklical v najbolj cvetoči dobi kaker je to doletelo tiroljsko mater tretjerednico, jo bo lahko, kakor to, tolažila zavest, da je Bogu vernila sinu čistega in nepokvarjenega, kakeršnega je prejela iz njegove božje roke.

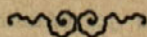
P. S. Č.

Oklic!

Tretji red pri sv. Trojici v Slov. gor. si je sklenil oskerbeti zastavo, ki je do sedaj še ni imel. Podpisano vodstvo torej vse ude skupščine sveto-trojiške vljudno prosi, naj vsak po svoji moči pomaga pri kupovanju. Nova zastava naj bi bila po svoji krasoti priča, da ima skupščina sveto-trojiška lepo število — 6317 udov. Kar bo morda od zastave ostalo, porabilo se bo za napravo potrebne mašne obleke v slavni romarski cerkvi. Kedor radi vboštva ne more prispevati z denarjem, bodi naprošen, da izmoli tri očenaše, zdravamarije in „slava očetu“ za razširjanje III. reda posebno mej mladino.

Vodstvo III. reda pri sv. Trojici v Slov. gor.

P. Simon Čurin, t. č. voditelj.

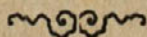

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni fr. Homobon Wolf, lajik 1. reda sv. Frančiška, † v Pazinu 8. jan. t. 1.; rajni

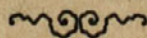
udje III. reda skupščine goriške: Katarina (Elizabeta) Jug iz Gorice, Marija (Elizabeta) Komelj iz Kronberga, Terezija (Ludovika) Golob iz Ravni, Terezija (Elizabeta) Rjavec iz Džrnberga, Jera Moškat iz Cerkna; kobariske: Katarina (Elizabeta) Sivec iz Kobarida, Marija (Ana) Koren iz Krede; brežiške: Katarina Vidmar s Kapelj, Katarina Povodnik iz Brežic, Helena Bogovič iz Dobove, Marija Savnik z Vidma.

Nadalje se priporočajo v pobožno molitev: K. C. župnik v pokoju za dušno in telesno zdravje in hišni mir; Z. S. kmet sebe in svojo obitelj za dušno in telesno zdravje; štiri osebe v velikih zadregah za pomoč v pravicah, da bi se po pravici zveršile; Fr. R. za pomoč v raznih potrebah; I. S. priporoča terdovratnega sinu in hčer, ki se podaje na nevarno pot, da bi se spreobrnila; I. Kr. priporoča sebe in svojo družino; I. D. svojega bolnega in pijači vdanega moža, da bi ozdravel in postal se, in svoje otroke; P. I. od sv. Lucije za zdravje; neka oseba, da bi ostala še zanaprej v svoji službi.

Zahvala za vslišano molitev.

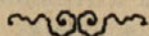
F. A. S. se zahvaljuje blaženi Devici Mariji, sv. očetu Frančišku, sv. Antonu Padovanskemu in svojemu patronu za srečno zveršenje važne poskušnje in za ljubo zdravlje ter se priporoča nadalje v njih mogočno varstvo; F. V. P. se zahvaljuje presv. Trojici in ljubi Materi Božji, da je srečno dosegel svoj namen; I. K., učitelj, se zahvaljuje Mariji pomočnici, da mu je ozdravela roka, ki si jo je bil po padcu poškodoval; neka oseba se zahvaljuje Materi Božji in sv. Antonu, da je bila vslišana v neki važni zadevi; neka druga oseba, da je dobila nazaj neko izgubljeno živinče; M. M. v N. m., da je našla neko založeno reč, ko se je z gorečo prošnjo zatekla k sv. očetu Frančišku; M. I. od Sv. Lucije za zadobljeno zdravje, neka oseba za zdravje.

Za kitajski misijon

so poslali v Kamnik: neki neimenovan gospod 10 K, † g. župnik Frančišek Grivec: 30 K, neimenovan 3 K, neimenovane; 2 K, Ana Čadež iz Ljubljane 16 K, Marija Ana Drinovec, za

deklico, ki naj bi se kerstila na ime Marija: 20 K; — k nam: Jakob Prašnikar (p. Izlake-Medija): 6 K, neimenovana za kit. dečka (Jožef): 25 K, Marija Požar (p. Gradec) za deklico (Marija): 10 K, Fr. Nastran (p. Železniki): 2 K, Terezija Bajec (p. Osilnica): 2 K, tretjerednik iz Šmarij pri Kopru: 6 K, M. (p. Koper) za dečka (Jožef): 30 K; Ana Legat: 9 K 20 h.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1909.

Mesec februarij.

1. ponedeljek: bl. Andrej, sp. 1. r. P. O. 2. torek: Svečnica. P. O. 3. sredo: bl. Odorik, sp. 1. r. P. O. (P. O.) 4. četrtek: sv. Jožef Leoniški, sp. 1. r. kap. (P. O.) 5. petek: sv. Peter Kerstnik in tovariši jap. mart. 1. in 3. r. P. O. spomin križevega pota n. gosp. J. K. 6. sobota: sv. Agata d. m.; sv. Dorotheja, d. m. 7. nedelja, 1. predpeeln.: bl. Anton Stronkowski, sp. 1. r. 8. ponedeljek: sv. Janez Matski, sp. 9. torek: spomin molitve n. g. J. K. bl. Egidij Marija, sp. 1. r.; sv. Apolonija, d. m. 10. sredo: sv. Skolastika, d. 11. četrtek: prikazanje brez. dev. Marije v Lurdu. 12. petek: 7 sv. vstanovnikov reda služabnikov Marijinih. 13. sobota: bl. Ivana Valeška, vd. 3. r.; bl. Viridijana, d. 3. r. 14. nedelja, 2. predpe.: sv. Andrej Korzin, šk.; sv. Valentin, m.	15. ponedeljek: sv. Romuald, opat; sv. Faustin in Jovita, m.; prenesenje sv. Antona Padov. 16. torek: spomin trpjenja n. g. J. K.; zv. Filipa Marerijska d. 2. r. 17. sredo: sv. Hilarij, šk. c. u. 18. četrtek: sv. Marcelj, pap. m.; sv. Simon, šk. m. 19. petek: sv. Konrad, sp. 3. r. P. O. 20. sobota: sv. Rajmund Penafortski, sp. 21. nedelja, 3. predpe.: sv. Angela Meriči, d. 3. r. P. O. 22. ponedeljek: sv. Marjeta Kortoneka, spok. 3. r. P. O. 23. torek: sv. Petra stol v Antioh. 24. sredo, pepelnica: sv. Matija ap. 25. četrtek: bl. Sebastijan, sp. 1. r. 26. petek: spomin krone Jezusove; sv. Ignacij, šk. m. 27. sobota: bl. Janez Triorski, m. 1. r.; bl. Evstohija, d. 2. r. 28. nedelja, 1. postna: bl. Tomaž Korski, sp. 1. r.

P. O. pomeni popolnoma odpustek za vse v cerkvah 3 redov sv. Frančiška (P. O.) „ „ „ samo v kapucinskih cerkvah.
P. O. „ „ „ samo za ude svetovnega 3. reda.

Uo pinuo stáne sólitário
Vi septentríone ni calve culmine;
Lo dormitáne co albe operímento
Involvéanei ló nive e glacie.
E somniáne di ua palma pallida,
Qua procu vi terra Orientálie
Sólitária e tacita lúgène
Ni saxee ardente pariete.

Cantiléna vérne.

léne lénij pe moje mente
Sonituo di dulciei campánai;
Tinniénu, exigue vérne cantiléna,
Tinniénu lú vi ié longinquitáté.
Tinniénu lú á lle domuó usque,
Ubi iei flórei grátei germináne;
Si ué rosá intuénia lii —
Dicénua, qui lé jubénio salvéni.

le absolúte móo.

— A évitáni hié ódiósé consequentiá e tame nerelinquéní ié idealisticé punctó di statuo, susci-
piéne ie objectivi idealistice spiri-
tuálismo juxta ve potiu supra iei
empíricei móo i ué commúnié, tran-
scendenté, absolúte móo, ve ué
úniversálié conscientiá, que omniéi
xi lée prognátéi e vi lée manentéi
individuáliéi móoi amplecténe

Ein Fichtenbaum steht einsam
Im Norden auf kahler Höh'.
Ihn schläfert; mit weisser Decke
Umhüllen ihn Eis und Schnee.
Er träumt von einer Palme,
Die fern im Morgenland
Einsam und schweigend trauert
Auf brennender Felsenwand. ³⁾

Heine, Neuer Frühling. 6.

Leise zieht durch mein Gemüt
Liebliches Geläute,
Klinge kleines Frühlingslied,
Kling hinaus ins Weite.
Kling hinaus bis an das Haus,
Wo die Blumen spriessen.
Wenn du eine Rose schaust,
Sag, ich lass' sie grüssen. ⁴⁾

Ause. philosoph. Abhandlung.

— Um dieser leidigen Conse-
quenz zn entgehen und doch den
idealistischen Standpunkt nicht zu
verlassen, nimmt der objectiv-idea-
listische Spiritualismus neben oder
vielmehr über den empirischen Ichs
ein allgeimes, transzendentes, abso-
lutes Ich oder Gesamtbewusst
sein an, welches alle aus ihm stam-
menden und in ihm bleibenden in-
dividuellen Ichs umfasst. ⁵⁾

naredili daktiljski trimetri, seveda po akcentu, ne po kvantiteti merjeni. Namestu »ha polyónyma bi se lahko reklo z navadnim členom »ia poly-
ónyma; v poeziji smemo za io, ia, ie pripuščati ko člen ho, ha, he po
portugalskem zgledu. — Namestu Calais bi se smelo reči Calai, kaker
Neápoli nam. Neápolie. — Hadria iráto u io improbo = Iráto u io
improbo Hadria; Hadria je personificirano, zato: io improbo.

³⁾ »Ein Fichtenbaum« moška personifikacija; zato v našem prevodu
»uo pinuo solitario. Nasproti »eine Palme« ženska personifikacija; zato »ua
palma pallida«. V prozi bi se reklo: ue pinuo sólitárie, ue palma pallide«.

⁴⁾ Čudovitega lepoglasja te pesmice ne doseže nobena prestava, gotovo
tudi naša ne. Ali da je v evlaliji vender jako lepa, se menda ne bo dalo
tajiti. Namestu »jubenio« bi se smelo morda postaviti sínénio, kar bi bilo
še blagoglasniše in germanizma bi se nam v evlaliji ne bilo tako bati kaker
v pravi latinščini: »Lé sínénio salvéni« = »lass' sie hoch leben«.

⁵⁾ Radovedni smo, kako bi predstavili ta odlomek naši prijatelji novi
esperantisti v svoj »ido«; stari esperanto bi si mogel pomagati se zname-
njem plurala pri adjektivu: »la empiraj mi«, novi pa pripušča pluralno obliko
le pri substantivih.

Knjižne novosti.

Spillmanove povesti. XV. zvezek. **Angeli sužnjev.** Brazilska povest. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena 40 v, karton. 60 v. —

S hvale vredno marljivostjo si prizadeva „Kat Bukvarna“ slovensko ljudstvo, zlasti mladino oskerbeti z dobrim, spodbudnim berilom; upamo, da se ji to v posameznih primerih vsaj več ali menj posreči. Tudi ta povest je spisana gotovo z najboljšim namenom; ali ga more tudi v obilni meri doseči, tega bi si pa ne upali terdit. Vender pustimo povest samo na sebi; glejmo le prestavo, ali je taka, da je more biti človek vesel. Presodimo nekoliko stavkov! Berž na začetni strani se bere: „Za obdelovanje takega posestva in živine je rabil mnogo sužnjev“. Ali se tudi živina „obdeluje“? In namestu „rabi“ bi moralo stati „potreboval“ t. j. „brauchte“ (ne „gebrauchte“); „rabiti“ pomeni prvotno „arbeiten“, „wozu dienen“, „verwendet werden“ „gebraucht werden“, ne pa „brauchen“, „benöthigen“. — „Zato je imel Rodriguez nad 50 črncev moških in žensk in veliko majhnih otročičev“. Namestu „Rodriguez“ bi bilo pisati po naše „Rodrígues“, tako se namreč izgovarja to ime; namestu „žensk“ bi bilo prav „ženskih“ (kaker „moških“); „majhnih“ pred „otročičev“ je odveč, ker velikih otročičev ni, tisti bi bili že vsaj otroci; pa „otročičev“ R. tudi ni imel za „obdelovanje“. — „V bližini je začul nek šum, kaker bi padal bič po nagem človeškem telesu“. Ali tisti glas, ki se sliši, ko pada bič po telesu, se imenuje „pokanje“, ne „šum“; — šum dela dereča voda, ali veter v košatem drevju. Namestu „nek“ je edino prav „neki“, stsl. n ê kyj. — „Za vsakim udarcem je pa sledilo bolestno ječanje, ki se ni prav nič vjemalo z nočno tišino, in odmevalo v bližnji okolici“. Ali ni prav nič „odmevalo“? Pač je! Namestu „in odmevalo“... bi bilo torej prav: „ker je daleč odmevalo po okolici“. — Ali ke bi teli vse jezične in stilistične nedostatke te knjižice naštet, bi bilo treba še obilo prostora, mi ga imamo pa malo. Zadostuj to. Prosimo pa „Kat. Bukvarno“, naj skerbi da bodo zanaprej njeni pisatelji bolj mislili tudi na pravo slovenščino in dober zlog; potem bomo radi priporočali, kar bo koristnega izdala.

Jakob Aljaž, Mešani in moški zbori. V. zvezek. Založila Kat. Bkvarna v Ljubljani. Cena 60 v, kaker pri prejšnjih zvezkih.

Kaker v prejšnjih, tako imamo tudi v pesmih te zbirke odmev mehkega, veselega serca, ki zbuja enaka čustva. Skladatelja hvaliti sedaj, ko so ga njegova dela že davno ovenčala se slavo, bi bilo pač odveč. Par tiskovnih pomot je lahko popraviti. Brezplačno dodaja Kat. Bukvarna temu zvezku tudi najnovejšo Aljaževo skladbo „Stražniki“ — vsem slovenskim pevskim zborom in društvom tudi v večem številu na zahtevo brezplačno.

P. A. V.

